Но: 41 Єшій 17. Ѻктомв: 1829

АЛБИНА РОМѪНѢСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО-ЛИТЕРАЛЪ.

ЄШІИ

Ꙗдресꙋл Комендантꙋлꙋй де Кѫпитеніе ал армїей а доꙋа Контелꙋй Дибичй Забалканскй, кѫтрѫ Ꙟналт Прѣсфинцїа са Пѫринтеле Митрополитꙋл Молдовїей Д: Д. Веніамин.

Ꙟналт Прѣсфинците Стѫпѫне
Милостивꙋле Домн!

Єꙋ ам авꙋт чинсте а прїими скрисоарѣ искѫлитѫ де кѫтрѫ Прѣсфинцїа воастрѫ ши де Боерїй Диванꙋлꙋй Молдовей кꙋ херитисире пентрꙋ ꙟкеерѣ пѫчей кꙋ Поарта Отоманѫ, кꙋ мꙋлцѫмире ам лꙋат сама дин ачѣстѫ скрисоаре ачѣ дин кꙋрѫцеміе ꙟмпѫртѫшире че аꙋ лꙋат ꙟтрꙋн лꙋкрꙋ атѫт де маре ши де слѫвитНоблеса Молдовей, ши пентрꙋ ачѣста Єꙋ вѫ ши рог милостивꙋле Домн, а арѫта ачестей Ноблесе дин партѣ Мѣ ѡ деосебитѫ мꙋлцѫмире.

Ꙗр че се атинџе де а Ꙟналт Прѣсфинцїей воастре херетисире, чем фачецй ꙟсꙋшй дин партѣ Воастрѫ ѡ примеск кꙋ атѫта май симцитоаре мꙋлцѫмире, кꙋ кѫт май вѫртос ѡ аша слѫвитѫ ши стрѫлꙋчитѫ паче, карѣ ꙟгрѫдеще ши мѫреще ферчирѣ Молдовей, Єсте кѫщигатѫ кꙋ сабїа сфинцитѫ де кѫтрѫ Вой. Ꙗм чинсте а фи ал Прѣсфинцїилор воастре плекатѫ слꙋгѫ.

ꙟ Андрїанополе ла 28 септемврїе 1829.

Ꙗскѫлит, Дибич

Ꙟ 14 але ачестїа саꙋ сѫвѫршит ꙟ Сфѫнта Митрополїе де кѫтрѫ Прѣсфинцитꙋл Митрополит ал Молдовей помениире пентрꙋ сꙋфлетꙋл Єѯ. Сале Президентꙋлꙋй пленипотенцїарю ал Валахїей ши Молдовей, Д. Генерал ши Кавалїерю Жолтꙋхен и Гꙋвернатор ал Кїевꙋлꙋй, кареле аꙋ рѫпосат ꙟ Бꙋкꙋрещй ла 10 але ачестей лꙋнй.

РОССІЯ

Сан-Петерсбꙋрг 23 септемврїе. Спре ꙟсѫмнарѣ фаптелор тот де ꙋна вредниче де адꙋчере аминте, а Комендантꙋлꙋй де кѫпитеніе армїей а доꙋа, Ꙗдїотантꙋлꙋй Генерал, Генералꙋлꙋй де инфантерїе Контелꙋй Дибичй Забалканскй, ши Ꙗдїотантꙋлꙋй де кѫпитеніе Корпосꙋлꙋй де армїе дела Кавказ, Ꙗдїотантꙋлꙋй Генерал, Генералꙋлꙋй де инфантерїе Контелꙋй Паскевичй де Єриван, кꙋм ши пентрꙋ ꙟсѫмнарѣ вредничелор слꙋжбе че аꙋ фѫкꙋт ꙟ кꙋрсꙋл рѫзбоюлꙋй, кариле дин норочире саꙋ сфѫршит кꙋ Поарта Отоманѫ, ачещй Генералй саꙋ ꙟнѫлцат ла трѣптѫ де Фелдмаршалй.

Генералꙋл Ꙗдїотант Принцꙋл Менчикоф ꙟсѫнѫтошиндꙋсе де плага (рана) кѫпѫтатѫ ла Варна, ши ꙟтꙋрнѫндꙋсе ла Петерсбꙋрг дꙋпѫ хотѫрѫрѣ М. Сале Ꙟ. се ва ꙟсѫрчина кꙋ дирегѫторїа са де майна-

инте ка ȣн Шеф ал стабȣлȣй Генерал де флотъ.

Ꙟ. Са. Мърире аȣ бинебоит а чинсти кȣ Ординȣл Сфинтей Ане де ал 2 ле клас пе прѣкȣчерничїа са Костандин фостȣл Иконом ал Патрїархȣлȣй Греческ дела Костандинополе, дъндȣсе нȣмитȣлȣй ачест Ордин ка ѡ ръсплътире пентрȣ фолоситорюл лȣкрȣ, кȣ кареле саȣ ꙟсърчинат де кътръ феричитȣл Ꙟмпърат Алеѯандрȣ, типърит акȣм сȣпт титлȣ: Деспре рȣденїа лимбелор словенорȣсещй кȣ чѣ Гречѣскъ.

ЛОНДРА 17 септемврїе

Жȣрналȣл Моринг, Кроникле ꙟсамнъ ѡ борбъ а Дȣкъй де Белингон асȣпра Генералȣлȣй Дибичй.

,, Нȣ щїȣ, зичѣ Ꙟ. Са, де че съ мъ мир май мȣлт, де планȣл чел оригинал ал кампанїей, сѣȣ де мȣлта кȣмпънѣлъ, ши де китирѣ кȣ карѣ саȣ пȣс ꙟ лȣкраре. Ꙟсъ атъта щїȣ бине, къ ачѣста сънгȣръ кампанїе лаȣ пȣс пе Дибичй ла чел ꙟтъю ранг ꙟтре Генералй.

Септемврїе 12. Ꙟ жȣрналȣл де Деба се четеще: Прокламацїа ȣрмътоаре кȣ ꙟпрецȣръриле де акȣма ла Меѯик, Есте вредникъ де тоатъ лȣарѣ аминте, нȣ ꙟ привирѣ стилȣлȣй ꙟ каре Есте алкътȣитъ, че пентрȣ къ скоате ла лȣминъ тот характирȣл ꙟсъмнатȣлȣй Генерал Санта Анна, алкатȣиторюл ей, ꙟпротива кърȣѧ нȣ де мȣлт, стърнисе нище хȣле реле ши асȣпритоаре. Санта Анна Есте пȣрȣрѣ вредник де а комендȣи пе Меѯиканй, ши пънъ кънд Еѯпедицїа Спанїолъ ва аве пе ачест Генерал дрепт дȣшман. ѿ поате ащепта ачѣѩш соарте, че аȣ авȣт тоате черкъриле май динаинте але Спанїей де а добънди ѩръш ачесте колонїй.

Гȣбернаторȣл ши Генерал-Комендантȣл де Бера-крȣц кътръ лъкȣиторй:

,, Вредничилор Компатрїоцй!

,, Кънд дȣпъ мȣлте ши ꙟфрикошате збȣчȣмърй, оризонȣл нострȣ ꙟчепȣръ ꙟсфършит асе май ꙟсънина, ръсъриндȣни недеждѣ норочирей ши а линищей, ȣрма кȣ тотȣл фиреще, ка инимиле ноастре обосите де ѡ ꙟделȣнгатъ пътимире, съ ꙟбръцошезъ кȣ бȣкȣрїе мънтȣитоарѣ идеїе де а гȣста ѩръшй линище ꙟ сънȣл фамилїилор ноастре, ши де а не бȣкȣра кȣ ꙟтрѣгъ сигȣранцїе де тоате дарȣриле, че нисъ тримит кȣ атъта ꙟбелшȣгаре де кътръ ꙟналта милостивире а зидиторюлȣй а тоате.

,, Кът ꙟсъ сънт де дешерте хотъръриле омȣлȣй пентрȣ челе вїитоаре! ѩтъ къ ꙟмижлокȣл бъкȣрателор недеждй, дȣшманїй ноштри чїй неꙟпъкацй, завистȣинд феричирѣ ноастръ, кътънд кȣ писмȣире ла мърирѣ репȣбликанъ, сминтицй ꙟ нъдеждѣ лор де ане кълка ѩръш прин интригъ, сѣȣ де а арȣнка ꙟтре ной фокȣл дихонїей, ши темъндȣсе ꙟ сфършит ка ꙟтърирѣ систимей ноастре съ нȣ стрȣчине ши съ нȣ рѣстоарне ѡ динеоаръ пȣтерѣ лор чѣ трекътоаре, ѩтъй, зик а чїй чи вин дин нȣ ѩръш, кȣ скиптрȣ лор чел де фїер, спре а алкътȣи ѩръш ла лок монȣментȣл ачел плин де рȣшине ал робїей ноастре, ши дънд чѣ май де пе ȣрмъ офтаре а ȣней пȣтерй чи се стънце, їй аменинцъ цермȣрїй ноштри кȣ дешарта недежде де ане сȣпȣне ѩръш.

,, Конпатрїоцилор! Ачесте нȣ сънт кȣвинтеле ȣнȣй вънзъторю, че каȣтъ а въпи планȣл ȣней продосїй; Еȣ щїȣ къ саȣ рѣдикат препȣсȣрй асȣпра кȣръценїей меле чей пентрȣ патрїе: времѣ ва аръта дакъ ам фост вредник де Еле.

,, Авангвардїѧ дȣшманȣлȣй чѣркъ окѣнȣл; ѿ поартъ 4,000 оаменй сȣпт команда невредникȣлȣй Бародас, Бригадер-Генерал ал пȣтерилор Спанїоале.

,, Ꙟнапоѧ лȣй се афлъ армїа чѣ маре сприжинитъ де кътръ ѡ пȣтере стреинъ, пȣрчегънд дин Спанїѧ сȣпт Инфантȣл Д. Франциско де Паȣла, ѡ ꙟпреȣнаре де ощй се ва фаче ла Хавана, ши де аколо ва ȣрма ла ловирѣ чѣ де обще спре ане плека капетеле сȣпт цȣгȣл чел де фїер ал варварилор ачестор тиранй.

,, Кът сънт ꙟсъ де грешицй прїетинилор мей! їй нъдъждȣеск а афла ꙟтре ной оаменй ꙟдестȣл де тикълошй спре ай сприжини ꙟ проектȣриле лор челе фъръ де леце.

„ Ей нъдъждꙋеск асꙋпра ꙋней партиде ꙟкипꙋите, че наре фїинцъ де кѫт ꙟ креерїй лор; їй сѫнт ꙟкрединцацй къ ꙟдатъ че нꙋмай сѫ вор аръта пе цѫрмꙋрїй нощри, мїй де Меѯиканй вор вени спре а ꙟмꙋлци оасте лор, ши асе скълда кꙋ дѫншїй ꙟ сѫнџеле фрацилор сѫй. Десметичилор! темицивъ де минꙋтꙋл ꙟ кареле висе вор дескиде окїй. Меѯиканїй нꙋ сѫнт оаменй де асе плека ла сѫргꙋинцеле воастре челе интересанте. Ꙟтре робй ши ꙟтре оаменй слобозй, лꙋпта нꙋ поате фи кꙋ ꙟдоалъ! ной вом фи бирꙋиторй сѣꙋ вом мꙋри апѫрѫнд дрептꙋриле ноастре.

„ Еꙋ ам нъдежде ꙟ вой спре амъ сприжини ꙟтрꙋ ачестъ причинъ. Жꙋрацй мїе де а ꙟфинџе сѫбїиле воастре ꙟ инимиле челе невредниче, че ши тремꙋръ де бꙋкꙋрїе нъдъждꙋинд къ не вор сꙋпꙋне, ши карїй нꙋ сау лꙋптат ничй ѡ данїоаръ де кѫт пентрꙋ робїе, вѫрсѫрй де сѫнџе, пꙋстїирй ши моарте! Орй ши каре адїафор ла ачестъ причинъ, нꙋ есте вредник де асе нꙋми Меѯикан; нꙋ есте вредник де а пꙋрта нꙋме де фрате.

„ Еꙋ вам зꙋгрѫвит дꙋшманїй кꙋ карїй авец авъ бате; вой ꙟкъ жй кꙋноащецй де мꙋлтъ време. Тоцй кѫмпїй нощрй сѫнт ꙟкъ рошїй де сѫнџеле стрѫмошилор, ал пѫринцилор, ши прїетинилор нощри. Ачест сѫнџе не дъ ащи ачѣ че авем а ащепта дела дѫншїй.

„ Врецй вой афи робй, Меѯиканилор? воицй вой а трѫи ши а мꙋри ꙟдефѫймаре? атꙋнчй, ꙋницивъ кꙋ дѫншїй. Иаръ врецй вой авъ статорничи слобозенїа, афи феричицй ши авъ бꙋкꙋра де вредничїа оменѣскъ? атꙋнчй, фачецивъ даторїа, Ка тоцй чїйчи каꙋтъ слава сѣꙋ моартѣ сѫм ꙋрмезе мїе! Еꙋ дореск май бине а трѫи нꙋмай ѡ зи слобод ши сѫрак, де кѫт ꙟнавꙋцит ши пꙋтерник, а пꙋрта ꙟтрꙋн век ланцꙋриле челꙋй май милостив тиран.

„ Ꙗтъ хотѫрѫрѣ мѣ; есте не стрѫмꙋтатъ! есте вре ꙋн Меѯикан че кꙋџетъ алт фелю? Ба, не требничїа ши мишелътатѣ нꙋ се пот афла ла ꙋн Меѯикан. Ꙋнирѣ, слобозенїа, не атѫрнарѣ сѣꙋ моартѣ, Ꙗтъ парола ноастръ, ка тиранїй сѫ тремꙋре вѫзинд ꙋнирѣ ноастръ, ши сѫ ꙟвеце ꙟ сфѫршит къ, кѫнд ꙋн нѣм аꙋ рꙋпт ланцꙋриле сале, нꙋмай ꙋн лꙋфит де минте сар пꙋте испити де ай ле ꙟкѫрка ꙗрѫшй „.

Антонїе Лопец де Санта Ана.

ФРАНЦІЯ септемврїе 23.

Гꙋвернꙋл Францїей ꙟщїинциндꙋсе дела Константинополе деспре ꙟкеерѣ пѫчей, ꙟтре Россїа ши Поарта Отоманъ, дꙋпъ хотѫрѫрѣ Краюлꙋй, аꙋ дат порꙋнкъ асе рѫдика трꙋпеле францꙋзещй статътоаре ꙟкъ ꙟ Мореа, ши ꙟбѫркѫндꙋсъ ꙟ корѫбїй сѫ се ꙟтоарне ла Францїа.

Ꙟ газета де Филаделфїа се четеще: къ Корабїа нꙋмитъ Пенсилванїа че се зидеще акꙋма, аре трей рѫндꙋрй афаръ де рѫндꙋл чел де десꙋпт; есте тъетъ пентрꙋ 160 тꙋнꙋрй; ва пꙋрта ꙟсъ 200. екипажꙋл ей се ва алкѫтꙋи дин 13 пѫнъ ла 1400 оаменй, кꙋ мѫримѣ ей чѣ афаръ дин рѫндꙋялъ, ши де плинѫтатѣ, кꙋ каре есте алкѫтꙋитъ, се ва афла ꙟ старе де а мѫсꙋра мѫриле. Ангира Пенсилванїей траџе 10,171 фꙋнцй.

Газета де Францїа ꙟщїинцазъ къ Баронꙋл Рꙋсо Генералꙋл Консꙋл ал Францїей ꙟ Триполе Капиталїа Барбарезей ꙟ Африка, ла 12 септемврїе ар фи сосит ꙟ лазаретꙋл дела Марсилїа кꙋ тоатъ фамилїа ши кꙋ персоналꙋл Консꙋлатꙋлꙋй. Дечй адевѫрꙋл чертей искате ꙟтре Паша де аколо ши ꙟтре Консꙋл Францїей ꙟ припъ се ва иви (Везй Алби. Ром. ф. 146.)

Ачеꙗш Газетъ кꙋпринде ꙋрмѫтоарѣ скрисоаре а Докторꙋлꙋй Парїзет кареле кѫлѫтореще прин Сирїа, ꙟделетничиндꙋсе кꙋ остиничосꙋл ши примеждїосꙋл лꙋкрꙋ а пꙋте виндека де чꙋмъ.

Кѫтръ Дꙋмнѣлꙋй Спицерїꙋл Лабарак, дин Триполй ꙟ Сирїа 19 юнїе

„ Нацй ꙋйтат прїетине къ тримитерѣ ноастръ дин Францїа аꙋ авꙋт доъ скопосꙋрй: 1 де ачерчета причина чꙋмей; ши ал 2 а хотѫрѫ лꙋкрарѣ клориней (*) че аре асꙋпра матерїилор смередꙋите кꙋ мїасма чꙋмей. Пентрꙋ ꙟтѫюл скопос ам мерс ꙟ Египет ꙟ пѫмѫнтꙋл, пре кареле

(*) ꙋн спирт де саре ꙟтреит.

ной пꙋрꙋрѣ сокотѣм афи ватра ꙋрикꙋлꙋй чꙋмей. Але ноастре препꙋсꙋрй прин черчетъриле фъкꙋте локꙋрилор де аколе сау адеверит, ши дрепт ачѣста ни мъгꙋлим къ ла ꙟтоарчерѣ ноастръ ꙟ Францїа нꙋ ва май мижлочи вре ѡ ꙟдоалъ деспре ачест ꙟ фаптъ пꙋнт. Пентрꙋ ал доилѣ скопос ау требꙋит ꙟтѫмпларѣ ане фавори ка съдъм песте чꙋмъ, пре карѣ ащептѫндꙋѡ ꙟ Єгипет ꙗ съ афла ꙟСирїа, ꙋнде сосинд ла 30 май ꙟ Триполи ла каса Консꙋлꙋлꙋй францꙋѕеск ни сау фъкꙋт ꙟтребаре де воим се ꙟчепем кꙋ кꙋтарѣ болнавилор, ау нꙋмай съ фачем черкърй кꙋ клорина. Кꙋ карѣ ꙟчепѫнд ам кꙋмпърат 6 страе, кѫмешй ши изменe ꙟ кариле мꙋрисе чꙋмашй, ачесте страе дин карe ꙋниле єра де мътасъ ши алтеле де бꙋмбак, кꙋмпърѫндꙋсе ла 2 юніе ла 3 сау пꙋс ꙟ грѫдина Консꙋлатꙋлꙋй, ла 4 сау фъкꙋ кꙋ дѫнселе черкаре: Єле єра пътате кꙋ пꙋноае сѫнџероасе але чꙋмашилор ꙟкѫт да дин сине ꙋн фоарте пꙋтꙋрос мирос. Ѡ фемеїе чꙋматъ лѣꙋ спъла кꙋ апъ спре але кꙋръци де чѣ ꙟтѫю фещелире, дꙋпъ ачѣста 5 фꙋнтꙋри Клоринъ де 4 ши 8 граде топиндꙋсе ꙟ 50 литре апъ че аръта градꙋл 0 ши 5, дечй скоциндꙋсе страеле дин апъ кꙋратъ саꙋ пꙋс ꙟтопитꙋра клориней ши ау ръмас 16 чѣсꙋрй. Ла 5 диминѣца Домнїй Дарцет ши Гилꙋ скоциндꙋле дин клоринъ лѣꙋ ꙟтинс ла соаре, акꙋм петеле пꙋноаелор єра чева спълате, ꙟсъ спре а веде май бине ла амѣѕъ дꙋпъ че се ꙋскасъ страеле ам лꙋат фїеще каре дин ной 6 персоане кѫте ѡ пъреке, ши лѣм ꙟмбръкат пе трꙋпꙋл гол пре кариле 18 чѣсꙋрй пꙋртѫндꙋле нимине дин ной пътимиръ чева ши астъзй сѫнт 22 зиле трекꙋте кѫнд а ноастръ сънътате се афлъ ꙟ ꙟтрециме. (ва ꙋрма)

Сфѫршитꙋл Крꙋчїаделор

Ла 1187 Сꙋлтанꙋл Саладин лꙋѫнд Ієрꙋсалимꙋл ꙗръшй дин мѫниле Крещинилор, сау аџѫцат ꙟн Єꙟропа май маре ꙟвъпъерe, де кѫт ꙟсꙋш ла ꙟчепꙋтꙋл Крꙋчїаделор. Ши ла анꙋл 1189 стъпѫнїи ачелор ꙟтѫй трїй пꙋтерй дин Єꙟропа, Ꙟпъратꙋл Фридерих 1, Филип Авгꙋст Краюл Францїей ши Рихард 1 Краюл де Єнглитера сау хотърѫт, де о дꙋче ꙟперсоанъ ощирй ꙟпротива некрединчошилор. Ачѣста съ сокотеще дрепт а трїа Крꙋчїадъ. Порнирѣ лꙋй Фридерих нау фост норочитъ; ꙗръ Краилор де Францїа ши Єнглитера ли сау дат, а лꙋа четатѣ Птоломаис, карѣ пънъ ла чѣ де пе ꙋрмъ сфѫршире а Крꙋчїаделор ау фост правъцꙋл крещинилор ла ръсърит. А патра Крꙋчїадъ ѡ ау дꙋс пе маре Андрей ал 2 ле Краюл Ꙋнгарїей ла анꙋл 1217. Ꙟпъратꙋл Фридерих ал 2 ле силит де Понтифꙋл де а дꙋче а чинчѣ Крꙋчїадъ, ла 1228 ау аџꙋнс ла Ієрꙋсалим ши лау лꙋат ꙗръш, де ши нꙋ ꙗꙋ фост кꙋ пꙋтинцъ а сигꙋрипси статорника стъпѫнире ачелꙋй пъмѫнт. Ширꙋл Ероилор че ау пꙋрчес пе кърарѣ ачѣста, ꙟл ꙟкее Сан-Лꙋдовик Краюл Францїей, кꙋ ѡ вредникъ ꙋрмаре ꙟн а 6 ле Крꙋчїадъ ла 1248, де ши соартѣ ау ꙟзъдърничит планꙋл лꙋй ꙟкипꙋит кꙋ атѫта минте ши пꙋс ꙟлꙋкраре витежеще. Ꙟ времѣ ꙟкъ кѫнд Лꙋдовик зъбъвѣ ꙟн Єгипет (къчй ꙟн Єгипет, скаонꙋл домниторилор де атꙋнче ай Палестиней, ау врꙋт Єл а сꙋпꙋне сфѫнтꙋл пъмѫнт) сау ꙟтѫмплат аиче ѡ революцїе кꙋ тотꙋл кꙋрмътоаре пентрꙋ стъпѫнирѣ сфѫнтꙋлꙋй пъмѫнт. Каса лꙋй Саладин сау сꙋрпат ши сау ꙟкипꙋит домнирѣ Мамелꙋчилор ши Сꙋлтанилор, карїй фъръ бирꙋиторй пꙋиндꙋш а пой скопосꙋл лор асꙋпра посесїилор крещине дин Палестина. Орашеле Триполис, Тирꙋ, Ероилꙋ ау кѫзꙋт пе рѫнд ꙟмѫниле лор, ши кꙋ Птоломаис ау къзꙋт ла 1291 тот разъмꙋл ши чѣ май де пе ꙋрмъ ръмъшицъ а Кръимей крещинещй ꙟпъмѫнтꙋл Асїей.

Ѡбсервацїй Метеорологиче.

Зіоа	Ѡбсервацїей	Калдомесор	Греомесор	Старѣ аєрꙋлꙋй
16	Октомвріє диминѣца	3 † .	29. .	сѫнин

Ла 18 Октомвріє Соареле ръсаре ла 1 ч. 58 м Ꙟмѣѕъ зи віне ла 6 ч. 59 м